

Hvad gør man? Man gør ikke noget som helst. Europa gør ikke noget som helst, Danmark gør ikke noget som helst. Man overlader hele fortolkningen af denne her konflikt til én side, og det vil gå galt på et eller andet tidspunkt.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Per Stig Møller som ordfører:

Per Stig Møller (KF):

Den eskalerende konflikt mellem Israel og palæstinenserne er en dyb tragedie for begge befolkninger.

Der er ingen tvivl om, at det store flertal, både blandt israelerne og palæstinenserne, ønsker fred. Hvad der forhindrer freden, trods flere forsøg, i at bide sig fast er den dybe mistillid, de har til hinandens motiver. Israelerne frygter, at palæstinenserne stadig ønsker at smide dem i havet, sådan som Arafat gentog efter at have forskertset en fredsaftale i Camp David. De er bange for, at land for fred blot betyder begyndelsen til en ny krig, hvori de vil stå dårligere end hidtil. De har heller ikke tillid til, at FN og EU vil beskytte Israel, den dag der på ny sættes militært ind mod selve dets eksistens.

For Israel er den fornyede uro, den palæstinensiske løsladelse af terrorister, de nye terrorbomber, drabet på israelske militærfolk samt FN's særlige fordømmelse af Israels styrkeanvendelse tegn på, at Israel stadig skal smides i havet, og at landet står alene.

Til den anden side står palæstinenserne med en fornemmelse af, de nok kan få lov til at give Israel fred, men ikke af den grund får modydelser i form af deres egen stat samt en løsning på såvel flygtningeproblemet som Jerusalem-spørgsmålet.

De har længe nok set tiden gå, uden at de løfter, FN og Israel har givet undervejs, er blevet indfriet. De tror ikke længere på, at FN's, EU's og verdenssamfundets pres på Israel vil bære frugt og griber derfor til fortvivlelsens selvhjælp i form af intifada og terrorhandlinger og pisker børnene frem i forreste række med ophidsende løfter om martyrernes løn i Himlen.

Man var ellers så tæt på, både i Camp David og for så vidt også i Sharm el Sheikh. Men netop, fordi man var så tæt på, at man begyndte at stirre freden i øjnene, veg de kræfter tilbage, som frygter, at freden er et bedrag, hvorefter de gav sig til at ødelægge det tillidsklima, som er fredens forudsætning.

Arafat lod sig hylde for at have afvist et lovende kompromis, og Sharon besteg Tempelbjerget. Spørgsmålet er, om nogen af de to regeringschefer – Arafat, Barak – overhovedet har magt over situationen længere?

Det gør ikke udsigterne til, at det hele ender i en tragedie, mindre. Men en sådan tragedie bliver ingen afslutning på konflikten, uanset hvordan den ender, for den vil altid være svanger med endnu blodigere, evindelige konfrontationer, som vil fortsætte, selv efter at man troede, at det var slut med væbnet magt.

Her står vi ikke med en nem mulighed for at kunne sondre mellem de retfærdige og de uretfærdige – mellem retfærdighed og uretfærdighed – for der er retfærdighed og uretfærdighed på begge sider og i selve problemets kerne.

Vi står med en ekstremt følsom og vanskelig situation, der ikke løses ved at fordømme den ene af parterne. Den løses kun ved genopbygning af den gensidige tillid – ved konkrete, tillidsskabende handlinger, ved forpligtende inddragelse af de lande, der skal garantere freden ved at garantere både Israels og Palæstinas eksistens, herunder altså i høj grad de arabiske lande.

Først da kan det lykkes for den israelske regering at få fuld opbakning til at give de 90 pct. af det erobrede land tilbage, som den tilbød i Camp David.

Først da kan Arafat finde rygdækning til at acceptere en aftale, der ikke giver ham alt det, han har ladet palæstinenserne drømme om, men tilstrækkeligt til, at staten oprettes, Østjerusalemproblemet løses, og flygtningespørgsmålet afgøres definitivt.

Til denne proces kan Danmark medvirke ved at støtte bestræbelserne på en dialog mellem parterne – og gerne i Danmark, ved ikke i FN at bidrage til nogen ensidig fordømmelse, men støtte generalsekretærens fredsbestræbelser, hvori vi har gode erfaringer med de danske observatører i Hebron, ved desuden inden for EU at arbejde for en europæisk medvirken i fredsprocessen, fordi EU-landene faktisk har forskellige – men tillidsfulde – forhold til de to parter. Og ved at stille fremadrettede, fredshjælpende betingelser til det associeringssamarbejde, EU har med Israel, og det samarbejde, EU har med de fleste arabiske lande, herunder den palæstinensiske autoritet, som må forstå, at vi ikke vil medvirke til opbygningen af det palæstinensiske politi, hvis dette indsættes som en væbnet styrke mod Israel.